

ผลของระดับความคิดสร้างสรรค์และการบอกกับไม่นอกภาระงาน ในการสอนงานประดิษฐ์
ด้วยชุดแผนภูมิประกอบคำบรรยาย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

นางสาวพรพรรณ ใจรักษ์ศักดิ์

ศูนย์วิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต
ภาควิชาโสตทศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-689-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑๖๘ ๑๙๖๘๘

EFFECTS OF LEVELS OF CREATIVITY AND INFORMED VERSUS NON-INFORMED
TASKS IN TEACHING CRAFT BY USING CHARTS ACCOMPANY LECTURE UPON
LEARNING ACHIEVEMENT OF PRATHOM SUKSA ONE STUDENTS

Miss Pan-ngarm Chairaksak

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Audio-Visual

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-633-689-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของระดับความคิดสร้างสรรค์และการบอกกับไม่บอกภาระงาน
ในการสอนงานประดิษฐ์ด้วยชุดแผนภูมิประกอบคำบรรยาย ที่มีต่อ¹
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

โดย

นางสาวพรวนิจ ใจรักษ์ศักดิ์

ภาควิชา

โสดทัศนศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภาร ศุวรรณศรัย

บันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของกิจกรรมทางวิชาการ

.....

คณบดีบันทึกวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ ถุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอนวิทยานิพนธ์

.....

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์สมชาย เนตรประเสริฐ)

.....

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรุณรัตน์ ณ ตะกั่วทุ่ง)

.....

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อารวิษฐ์ ณ ตะกั่วทุ่ง)

.....

กรรมการ

(อาจารย์ ดร. เชาว์เดช เลิศชัยโลพาร)

.....

กรรมการ

(อาจารย์สมโภช ทองแดง)

พิมพ์ด้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

วรรณกรรม ใจรักษ์ตักษิร์ : ผลของระดับความคิดสร้างสรรค์และการบอกกับไม่บอกภาระงาน
ในการสอนงานประดิษฐ์ด้วยชุดแผนภูมิประกอบคำบรรยาย ที่มีต่อผลลัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (EFFECTS OF LEVELS OF CREATIVITY AND INFORMED
VERSUS NON-INFORMED TASKS IN TEACHING CRAFT BY USING CHARTS
ACCOMPANY LECTURE UPON LEARNING ACHIEVEMENT OF PRATHOM SUKSA ONE
STUDENTS) อ.พีริกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภร สุวรรณศรัย, 104 หน้า. ISBN
974-633-689-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของระดับความคิดสร้างสรรค์และการบอกกับไม่บอก
ภาระงาน ใน การสอนงานประดิษฐ์ด้วยชุดแผนภูมิประกอบคำบรรยายที่มีต่อผลลัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การแบ่งระดับความคิดสร้างสรรค์ใช้แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของ
托尔์เรนซ์ แบบ A ส่วนการวัดผลลัมฤทธิ์ทางการเรียนวัดจากการประเมินผลงานและแบบทดสอบ
ผลลัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธศาสนา การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง
ผลการวิจัยนี้ ไม่พบปฏิสัมพันธ์และความแตกต่างระหว่างระดับความคิดสร้างสรรค์กับรูปแบบ
การสอนโดยการบอกและไม่บอกภาระงานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... โสดทัศนศึกษา
สาขาวิชา ..... โสดทัศนศึกษา
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต ..... ๖๘๗๗๒๙ นิติพงษ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... พล.อ. พล.อ. พล.อ.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

รายงานการวิจัยที่ได้รับการอนุมัติในครอปเปอร์นิชีย์ นักพัฒนาผลิตภัณฑ์

C542965 : MAJOR AUDIO-VISUAL EDUCATION

KEY WORD: CREATIVITY / INFORMED AND NON-INFORMED TASKS/ TEACHING CRAFT/
CHARTS ACCOMPANY LECTURE

PAN-NGARM CHAIRAKSAK : EFFECTS OF LEVELS OF CREATIVITY AND INFORMED
VERSUS NON-INFORMED TASKS IN TEACHING CRAFT BY USING CHARTS ACCOMPANY
LECTURE UPON THE LEARNING ACHIEVEMENT OF PRATHOM SUKSA ONE STUDENTS
THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SUPORN SUWANNASAI, 104 pp. ISBN
974-633-689-4

The purpose of this study was to investigate the effect of levels creativity : high, medium, and low and informed versus non-informed tasks in teaching craft by using charts accompany lecture upon the learning achievement of Prathom Suksa one students. The subjects' levels of creativity were categorized by Torrance Thinking Creative Test Form A. The achievement of the subjects were evaluated by cognitive learning and the creativity of product. The data were analyzed by mean of two-way analysis of variance.

The findings indicated that there was no significant difference among levels of creativity and informed and non-informed tasks upon learning achievement.

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... โสดทัศนศึกษา
สาขาวิชา..... โสดทัศนศึกษา
ปีการศึกษา..... 2538

ลายมือชื่อนิสิต..... อรุณรัตน์ ฤทธิ์อุดมคง
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... อ.ดร. พิมพ์อรุณรัตน์ ฤทธิ์อุดมคง
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศุภร ศุวรรณศรัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ความเมตตา ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา กำลังใจความเชื่ออาทในกราดและการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี นอกจากอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วอาจารย์อีกท่านหนึ่งที่ชื่อ แนวความคิด คำปรึกษา ก็คือ อาจารย์ ดร. เรืองเดช เศรษฐพิพิร ซึ่งเป็นผู้ที่ทำให้กระบวนการการทำวิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์สมเชาว์ เนตรประเสริฐ ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรุณรัตน์ ณ ตะกั่วทุ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประศักดิ์ หอมสนิท ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกรี รอดโพธิ์ทอง ที่ให้ความเมตตาคอยกระตุ้นเตือนให้คำปรึกษาคำแนะนำในการดำเนินการวิจัยพร้อมทั้งคอยช่วยเหลือเมื่อประสบปัญหาในระหว่างขั้นตอนการดำเนินการวิจัยให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี กราบขอบพระคุณอาจารย์สมโนราษ ทองแดง ในความกรุณา ตรวจสอบวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องและสมบูรณ์ พร้อมทั้งกราบขอบพระคุณความเมตตากรุณา ความเชื่อ อาทรอของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ ภาควิชาสังคมศึกษาทุกท่านที่ให้ความรู้ กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณคณาจารย์ โรงเรียนสาธิตฯ ฝ่ายปัจจุบันมหาวิทยาลัย (ฝ่ายปัจจุบัน) ที่ คอยให้กำลังใจและสนับสนุนช่วยเหลือผู้วิจัย ให้สามารถดำเนินการวิจัยได้อย่างราบรื่น ที่สำคัญยิ่ง นักเรียนชั้นปัจจุบันศึกษาปีที่ 1 ทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทำวิจัย

กิตติกรรมประกาศฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์เลยถ้าไม่ได้จากอาจารย์ศุภร 例外พลากร ที่ช่วยในการตรวจแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์และประเมินผลงานนักเรียน คุณนูพาทศ พลอยศุวรรณ ที่ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลให้ด้วยความเมตตาปะปน ซึ่งมีส่วนเป็นอย่างมากที่ทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการกระบวนการวิจัยได้อย่างต่อเนื่อง คุณเมืองไทย บุษมาโรทัย ให้แนวความคิดในการสังเกตและประเมินผลงานของนักเรียน

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ครอบครัวใจรักยศักดิ์ทุกท่าน คุณสะท้าน แก้วนีแสง ที่คอยให้กำลังใจสนับสนุนการทำวิจัย และท้ายที่สุดขอขอบคุณราชภารีสาสมโนราษ และ บันพิศวิทยาลัย ฯ ฝ่ายปัจจุบันมหาวิทยาลัยในการอบรมทุนอุดหนุนช่วยเหลือสนับสนุนในการศึกษา และการวิจัยครั้งนี้

พรวมนาม ใจรักยศักดิ์

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
กิตติกรรมประกาศ.....	๒
สารบัญตาราง.....	๓
สารบัญภาพ.....	๔
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๕
สมมติฐานของการวิจัย.....	๕
ขอบเขตของการวิจัย.....	๖
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	๖
วิธีดำเนินการวิจัย.....	๗
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๙
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๙
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๑๐
ทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์.....	๑๑
คำนิยามของความคิดสร้างสรรค์.....	๑๑
กระบวนการคิดสร้างสรรค์.....	๑๒
ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์และสติปัญญา.....	๑๖
การวัดความคิดสร้างสรรค์.....	๒๒
พัฒนาการความคิดสร้างสรรค์.....	๒๘
การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์.....	๓๑
ความคิดสร้างสรรค์กับงานประดิษฐ์.....	๓๕
การวิเคราะห์ลักษณะงาน.....	๓๗
ความหมายของ การวิเคราะห์งาน.....	๓๗
กระบวนการวิเคราะห์งาน.....	๓๙

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

แผนภูมิประกอบคำบรรยาย.....	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น.....	49
ประชุมและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
การสร้างและทดลองคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
บทที่ 5 สุปัจดิการวิจัย ภกป.ภยผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	63
รายการอ้างอิง.....	69
ภาคผนวก.....	73
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	74
แผนการสอนงานประดิษฐ์ การวิเคราะห์ลักษณะงาน และแบบทดสอบพุทธิพิสัย.....	79
ประวัติผู้วิจัย.....	104

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความคิดสร้างสรรค์ และรูปแบบการสอน.....	51
2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำแนกตามระดับความคิดสร้างสรรค์และรูปแบบการสอน.....	57
3	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	58
4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลงานสร้างสรรค์ จำแนกตามระดับความคิดสร้างสรรค์และรูปแบบการสอน.....	59
5	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนผลงานสร้างสรรค์.....	60
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบ จำแนกตามระดับความคิดสร้างสรรค์และรูปแบบการสอน.....	61
7	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทดสอบ.....	62

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1	แสดงโครงสร้างทางสติปัญญาของกิลฟอร์ด.....	17
2	แสดงโครงสร้างทางสติปัญญาที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์.....	18
3	ภาพรายละเอียดการณ์ของเอกสาร เดล โดยเปรียบเทียบ กับลักษณะสำคัญในการเรียนรู้ของบุตรเนอร์.....	43

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**